

EGZOGENINIŲ FERMENTINIŲ KOMPOZICIJŲ ĮTAKA DĖSLŪJŲ VIŠTŲ ORGANIZMUI PASISAVINANT MAISTO MEDŽIAGAS

Živilė Sederevičiūtė

Vilniaus pedagoginis universitetas, Studentų g. 39, LT-2004, Vilnius;

tel. 8 682 375 82, faks. 8 5 275 1224

Santrauka. Mūsų darbo tikslas buvo nustatyti fermentinių kompozicijų Vilzim-F, Vilzim-K, Vilzim-FK, MEK-CGAP (gamintojas "Biosintezė", Lietuva) poveikį dėslųjų vištų organizmo baltymų ir lipidų pasisavinimo intensyvumui. Bandomųjų grupių vištos gavo minėtą fermentinių kompozicijų priedą 0,1% lesalų masės. Visų grupių vištos buvo lesinamos kombinuotaisiais lesalais, kurių grūdinę dalį sudarė Lietuvoje išauginti kviečiai (55%), miežiai (10%) ir baltyminė kultūra sojos (18%). Kaip polinesočiųjų riebalų rūgščių šaltinis buvo naudotas saulėgrąžų aliejus, kuris sudarė 3% kombinuotųjų lesalų. Mūsų tyrimų duomenimis, fermentinės kompozicijos Vilzim-F, Vilzim-FK, palyginti su kontroline grupe, labiausiai veikė baltymų pasisavinimą: bendrųjų baltymų vištų kraujo serume vidutiniškai padaugėjo 16,79% ($P < 0,05$), o nukleino rūgščių kraujyje – 16,78% ($P < 0,05$); baltymų virškinamumo koeficientas bei lesalų baltymų konversijos į kiaušinių produkciją koeficientas vidutiniškai padidėjo po 5%. Lipidų pasisavinimą dėslųjų vištų organizme labiausiai veikė fermentinė kompozicija Vilzim-K, palyginti su kontroline grupe, bendrųjų lipidų kiekį vištų kraujo serume padidinusi vidutiniškai 14,1% ($P < 0,05$), trigliceridų kiekį – vidutiniškai 17,1% ($P < 0,05$); lipidų kiekį kiaušinių tryniuose – 2,7% ($P < 0,05$); lipidų virškinamumo koeficientą – vidutiniškai 7,15%. Šie fermentiniai preparatai neturėjo statistiškai patikimo poveikio lipidų kiekiui vištų kepenyse ir pilvo riebalų kiekiui. Tyrimams naudoti fermentiniai preparatai labiausiai gerino baltymų pasisavinimą 45 savaičių vištų organizme, o lipidų pasisavinimą – 58 savaičių vištų organizme. Dėslųjų vištų virškinimo organų masės didėjimą labiausiai riboja fermentinės kompozicijos MEK-CGAP ir Vilzim-FK: juos gavusių vištų virškinimo organų masė, palyginti su kontroline grupe vištų virškinimo organų mase, buvo mažesnė vidutiniškai 5,35%.

Raktažodžiai: fermentinės kompozicijos, baltymai, lipidai, dėsliosios vištos.